

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2021 წლის 16 ივლისი

დისციპლინური საქმე №200/19
მოსამართლე -- -- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- (წარმომადგენელი) 2019 წლის 2 დეკემბრის №200 საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 3 თებერვლის №200/19 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მოსამართლე -- -- დაარღვია საქმის განხილვის კანონით დადგენილი ვადები.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2019 წლის 8 მაისს -- -- (წარმომადგენელი - -- --) სარჩელით მიმართა -- -- სასამართლოს მოპასუხის, - -- წინააღმდეგ და მასთან განქორწინება მოითხოვა. საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --.

2019 წლის 4 ივლისს სარჩელის ავტორმა სასამართლოს წარუდგინა განცხადება მოპასუხისათვის საფოსტო გზავნილის ჩაბარების თაობაზე, რომლის მიხედვითაც, -- -- მითითებულ მისამართზე სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების ჩაბარება ვერ მოხერხდა.

2019 წლის 7 ივლისს მოსამართლე -- -- მიიღო განჩინება მტკიცებულებათა გამოთხოვის თაობაზე, რომლითაც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოდან -- -- საზღვრის კვეთის (გასვლა-შემოსვლა) შესახებ ინფორმაცია გამოითხოვა (წერილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოში გაიგზავნა 2019 წლის 7 ივლისს).

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს პასუხი -- -- სასამართლოში მივიდა 2019 წლის 17 ივლისის. პასუხის თანახმად, -- -- საზღვარი გადაკვეთილი ჰქონდა 2 ჯერ, ბოლოს, 2012 წლის 9 სექტემბერს. აღნიშნული თარიღის შემდეგ, მოპასუხის დაბრუნება საქართველოს ტერიტორიაზე, მონაცემთა ბაზის მიხედვით, არ დასტურდებოდა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2019 წლის 9 ივლისის გადაწყვეტილებით მოსამართლე -- -- 2019 წლის 15 ივლისიდან -- -- სასამართლოს -- -- კოლეგიის მოსამართლედ დაინიშნა.

2019 წლის 18 ივლისს საქმე განსახილველად მოსამართლე -- -- გადაეცა.

2019 წლის 31 ოქტომბერს სარჩელის ავტორის, -- -- წარმომადგენელმა, -- -- განცხადებით მიმართა -- -- სასამართლოს და საქმეზე სასამართლო სხდომის დაინიშვნა მოითხოვა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2019 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილებით მოსამართლე -- -- 2019 წლის 2 დეკემბრიდან -- -- სასამართლოს -- -- კოლეგიის მოსამართლედ დაინიშნა.

2019 წლის 09 დეკემბერს საქმე განსახილველად მოსამართლე -- -- გადაეცა.

2019 წლის 10 დეკემბერს მოსამართლე -- -- მიიღო განჩინება მოპასუხე -- -- სარჩელის და მასზე დართული საბუთების საჯარო შეტყობინების გზით ჩაბარების თაობაზე (გასაჯაროების თარიღი - 2019 წლის 11 დეკემბერი; გასაჯაროების პერიოდი - 20 დღე).

აღნიშნული საქმის განხილვა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნის მომზადების დროისათვის -- -- სასამართლოში დასრულებული არ იყო.

2.2. 2019 წლის სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, მოსამართლე -- -- არსებითად განსახილველად გადაცემული 116 სისხლის სამართლის საქმიდან დაასრულა 114 საქმის განხილვა (98%); წინასასამართლო სდომაზე 86 საქმიდან განიხილა 78 საქმე (90.7%); ბრალდებულის პირველი წარდგენის შესახებ 110 შუამდგომლობიდან განიხილა 110 შუამდგომლობა (100%); სისხლის სამართლის საქმეზე 43 საპროცესო შეთანხმების შესახებ შუამდგომლობიდან განიხილა 43 შუამდგომლობა (100%); საგამომიებო მოქმედების შესახებ 540 შუამდგომლობიდან განიხილა 540 შუამდგომლობა (100%); 354 სამოქალაქო სამართლის საქმიდან განიხილა 68 საქმე (19.2%); 12 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ საქმიდან განიხილა 12 საქმე (100%).

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნა:

-- -- 2019 წლის 2 დეკემბრის №200 საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა.“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა.“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება „მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა.“

მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრული ვადის დარღვევაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება მიექცეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს (რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო იყენებს მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო).

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით უზრუნველყოფილი უფლებების განხორციელების კუთხით საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სამოქალაქო საქმის განხილვის ვადებს მნიშვნელოვანი ფუნქცია გააჩნია. ამას ადასტურებს

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს №3/1/531 გადაწყვეტილებაში მოყვანილი მსჯელობა - „ვადებს მნიშვნელოვანი წესრიგი შეაქვს სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის პროცესშიც. დრო სამართლიანი სასამართლოს უფლებას გასდევს მთლიანად უფლებით სარგებლობის განმავლობაში. ხშირ შემთხვევაში, ამ უფლებით სარგებლობის შესაძლებლობა თავიდანვე გარკვეული დროით არის პირობადებული - ამა თუ იმ უფლების, ინტერესის დასაცავად სასამართლოსადმი მიმართვა უფლების დარღვევიდან გარკვეული ვადით არის შეზღუდული (მაგალითად, საარჩევნო უფლების დაცვისას). ასევე კანონმდებლობა ვადებით ზღუდავს სამართლიანი სასამართლოს უფლების ისეთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტების გამოყენებას, როგორებიცაა - სასამართლოს გადაწყვეტილების ზემდგომ ინსტანციებში გასაჩივრების უფლება. სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობაც განსაზღვრავს სასამართლოში საქმეთა განხილვის წესს და მათ შორის ვადებს, რომლის განმავლობაშიც მხარემ უნდა შეასრულოს მოქმედება, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იგი კარგავს ამ მოქმედების მოგვიანებით შესრულების უფლებას.“

იმისათვის, რომ წინასწარი მოკვლევის შედეგად გამოვლენილი ფაქტობრივი გარემოებები სათანადოდ შეფასდეს და დადგინდეს, რამდენად შეიცავს მოსამართლის ქმედება შესაბამისი პუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, აუცილებელია განისაზღვროს, რა შემთხვევაში ჩაითვლება მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა „არასაპატიოდ“. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადება, სადაც კანონმდებელი პირდაპირ ადგენს მოსამართლის დისციპლინური პასუხისმგებლობის გამომრიცხავ ობიექტურ გარემოებებს. ამ ნორმის თანახმად, „...ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება, თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა ობიექტურ გარემოებათა (საქმეთა სიმრავლე, საქმის სირთულე და სხვ.) გამო ვერ შეძლო.“ სხვა შემთხვევაში, განსაკუთრებით მაშინ, თუ მოსამართლის ბრალეულ ქმედებას მოჰყვა საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა და ამ დარღვევამ არსებითად შელახა მხარეების კონსტიტუციური უფლებები, მიჩნეულ შეიძლება იქნას, რომ სახეზეა მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. დისციპლინური გადაცდომის დადგენისას ყურადღება უნდა მიექცეს ასევე იმას, თუ რამდენად დააზიანა მოსამართლის ქმედებამ სასამართლოს ან/და საჯარო ინტერესები და რამდენად შეეზღუდა მხარეს ზემდგომი ინსტანციისათვის მიმართვის შესაძლებლობა.

როდესაც საჩივარი ეხება საქმის განხილვის ვადის დარღვევას, აუცილებელია განისაზღვროს, თუ როდიდან უნდა დაიწყოს საქმის განხილვის ვადის ათვლა - როგორც წესი საქმის განხილვის დაწყების თარიღად ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მიიჩნევს - სარჩელის/შესაბამისი განცხადების განსჯად/უფლებამოსილ სასამართლოში წარდგენის დროს (Poiss v. Austria, §50; Bock v. Germany, §35).

საქმის განხილვის დაწყების შემდეგ იყო თუ არა საქმის განხილვის ვადები დარღვეული „არასაპატიოდ“ („საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადებით გათვალისწინებული ობიექტური გარემოებების ჭრილში) უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად, კერძოდ:

1. საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (Katte Klitsche de la Grange v. Italy, §55; Papachelas v. Greece, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (H. V. United Kingdom, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (Humen v. Poland, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (Lupeni Greek Catholic Parish and others v. Romania, §150);
2. მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (Koenig v. Germany, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამიზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან

უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (Acquaviva v. France, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;

3. საქმის განხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (Pafitis and others v. Greece, §93; Tierce and others v. San Marino, §31; Suermeli v. Germany, §129).

თუმცა, აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (Frydlander v. France, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (Koenig v. Germany, §98).

საქმის განხილვისა და გადაწყვეტის ვადა უნდა იძლეოდეს საქმის გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევის ობიექტურ შესაძლებლობას. ამიტომ სამართალწარმოების ხანგრძლივობის გონივრულობა უნდა შეფასდეს საქმის კონკრეტული გარემოებების საფუძველზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/2/577). მოცემულ შემთხვევაში, ყურადღება ასევე უნდა მიექცეს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის შესაბამის ნორმებს.

მოცემულ შემთხვევაში, ყურადღება ასევე უნდა მიექცეს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის შესაბამის ნორმებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 59-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სასამართლო სამოქალაქო საქმეს განიხილავს განცხადების მიღებიდან არაუგვიანეს 2 თვისა. განსაკუთრებით რთული კატეგორიის საქმეზე მისი განხილველი სასამართლოს გადაწყვეტილებით ეს ვადა შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 5 თვისა, გარდა ალიმენტის გადახდევინების, დასახიჩრებით ან ჯანმრთელობის სხვა დაზიანებით ან მარჩენალის სიკვდილით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების, შრომითი ურთიერთობებიდან, „საცხოვრებელი სადგომით სარგებლობისას წარმოშობილი ურთიერთობების შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე მოთხოვნებისა და უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ნივთის გამოთხოვის შესახებ საქმეებისა, რომლებიც განხილული უნდა იქნეს არაუგვიანეს 1 თვისა.

მოსამართლე -- -- საქმეს განიხილავდა 2019 წლის 18 ივლისიდან 2019 წლის 2 დეკემბრამდე, 4 თვის და 13 დღის განმავლობაში. შესაბამისად, სახეზეა მოსამართლე -- -- მიერ საქმის განხილვის სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი 2 თვიანი ვადის 2 თვით და 13 დღით დარღვევა. თუმცა, არის თუ არა მოსამართლის ეს ქმედება დისციპლინური გადაცდომა, უნდა დადგინდეს იმის მიხედვით, რამდენად შეეძლო მოსამართლეს აეცილებინა თავიდან საქმის განხილვის გაჭიანურება საქმეთა სიმრავლის, საქმის სირთულის, მხარეთა მიერ განხორციელებული საპროცესო მოქმედებების და სხვა ობიექტური ფაქტორების გათვალისწინებით.

მოსამართლე -- -- საქმე განსახილველად გადაეცა სარჩელის წარმოებაში მიღებიდან 2 თვის შემდეგ. მიუხედავად იმისა, რომ მას სადავო საქმის განხილვის ფარგლებში არ განუხორციელებია საპროცესო მოქმედებები, დატვირთულობის, საქმის განხილვის კანონით დადგენილი ვადის მცირე დროით დარღვევის და საქმის შინაარსის გათვალისწინებით, მოსამართლის მიერ საქმის განხილვის 2 თვიანი ვადის 2 თვით და 13 დღით დარღვევა არ შეიძლება შეფასდეს როგორც არასაპატიო. ასევე აღსანიშნავია, რომ საქმის განხილვის ვადის დარღვევა არ მომხდარა არაგონივრული ვადით და ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, მოსამართლის ქმედებას არ მოყვლია მხარეთა უფლებების არსებითი შელახვა.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას

მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 10 წევრთაგან 10 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

დისციპლინურ საქმეზე №200/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

ნიკოლოზ მარსაგიშვილი

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი